

महाराष्ट्र विधानसभा

दुसरे अधिवेशन, २०१६

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

राज्यात केंद्रीय विद्यालय संगठनाचे विद्यालय नसलेल्या
जिल्ह्यात केंद्रीय विद्यालय सुरु करण्याबाबत

(१) १५५३२ (०९-०४-२०१५). श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात ज्या ठिकाणी केंद्रीय विद्यालय संगठनाचे एकही विद्यालय नाही अशा जिल्ह्यात केंद्रीय विद्यालय सुरु करण्याबाबतच्या शासन निर्णयानुसार या विद्यालयासाठी जमीन देणेबाबत उस्मानाबाद जिल्हाधिकारी यांच्यामार्फत तेरणा पब्लिक चॅरीटेबल ट्रस्ट या संस्थेचा प्रस्ताव पाठविण्यात आला होता, सदर प्रस्तावास मान्यता मिळून दिनांक २३ जानेवारी, २०१५ रोजी तसे मान्यतेचे पत्र केंद्रीय विद्यालय संगठनेकडून जिल्हाधिकारी यांना प्राप्त झाले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संबंधित पत्राच्या अनुषंगाने पुढे कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (३१-०३-२०१६): (१) केंद्रीय विद्यालय सुरु करण्याची बाब राज्य शासनाच्या कार्यक्षेत्र येत नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई विद्यापीठाच्या आस्थापनेवर कंत्राटी सुरक्षा रक्षकांना

किमान वेतनाच्या निम्मा पगार मिळत असल्याबाबत

(२) १७८२३ (३०-०७-२०१५). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठाच्या आस्थापनेवर कंत्राटी पध्दतीने नियुक्त केलेल्या सुरक्षा रक्षकांना किमान वेतनाच्या निम्मा पगार मिळत असल्याची बाब दिनांक १ एप्रिल, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

वि.स. १६० (२)

(२) असल्यास, प्रत्येक सुरक्षा रक्षकांना १५ हजार इतके किमान वेतन देणे गरजेचे असतांना प्रत्येक मात्र ८ हजार इतके वेतन दिले जाते, त्यामुळे दरवर्षी ११ कोटी रुपयांचा गैरव्यवहार होतो, सदरचा गैरव्यवहार हा विद्यापीठाच्या विविध समित्यांवर काम करणाऱ्या व्यक्तींच्या फायद्यासाठीच सुरक्षा व्यवस्था आऊट सोर्सद्वारे केला जातो असा आरोप अधिसभा सभा सदस्यांनी पत्रकार परिषदेत केला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय त्यानुसार पुढे कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१३-०५-२०१६) :(१) मुंबई विद्यापीठामध्ये हंगामी/तात्पुरत्या स्वरूपात १४८ कर्मचारी कार्यरत असून त्यांना विद्यापीठ निधीतून प्रत्येकी रु.८०००/- व कंत्राटी पध्दतीने सुरक्षा एजन्सीद्वारे ५०कर्मचारी कार्यरत असून त्यांना विद्यापीठ निधीतून रु.१३,७५०/- प्रतिमाह वेतन देण्यात येते.

(२) असा आरोप केल्याचे विद्यापीठ प्रशासनाच्या निदर्शनास आले नाही. तथापि, विद्यापीठात सुरक्षा एजन्सीमार्फत नेमलेल्या सुरक्षा रक्षकांना Guard Board च्या अनुषंगाने किमान वेतन लागू असल्याने त्यांना वरीलप्रमाणे रु.१३,७५०/- इतके वेतन अदा करण्यात येते. हंगामी/तात्पुरत्या स्वरूपात नेमलेल्या सुरक्षा रक्षकांना किमान वेतनानुसार वेतन देणे बंधनकारक नाही, त्यांना अदा करणत येणारे वेतन रु८०००/- हे किमान रोजंदारी वेतनापेक्षा जास्त दिले जाते.

(३) व (४) विद्यापीठाला सर्वांना समान वेतन देण्याचे आदेश शासन स्तरावरून देण्यात येतील.

कोल्हापूर जिल्ह्यात प्राथमिक शाळेत १५० शिक्षकांची पदे रिक्त असल्याबाबत

(३) २२०४३ (१०-०८-२०१५). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ), श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्ह्यात सुमारे २०२० इतकी प्राथमिक शाळांची संख्या असून कार्यरत शिक्षकांची संख्या नऊ हजारावर असून यामध्ये १५१ इतके अतिरिक्त शिक्षक आहेत व सुमारे १५० ठिकाणी शिक्षकांची पदे रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या सर्व कारणामुळे वर्षानुवर्षे शिक्षकांची संख्या कमी असल्याने व डोंगरी भागातील वाडी-वस्तीवरील शाळांमध्ये शिक्षकच नसल्याने तेथील विद्यार्थी शिक्षणापासून वंचित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात ज्या शाळेत शिक्षकच नाहीत तेथे शिक्षक उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (३०-०४-२०१६): (१) हे अंशतः खरे आहे. रिट याचिका क्र. ९०२६/१४ मधील आदेशान्वये संचमान्यतेबाबत "जैसे थे" परिस्थिती ठेवण्याबाबत मा.न्यायालयाचे आदेश होते. तथापि मा. न्यायालयाने दि.१५.१२.१५ च्या निर्णयान्वये सदर आदेश सुधारित करण्यात आले असून संचमान्यता व त्यानुषंगाने कार्यवाही सुरु आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील जे.जे.स्कूल ऑफ आर्ट महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी
शिल्पकला विभागात पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सुरु करण्याबाबत**

(४) २८७४७ (२३-१२-२०१५). श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल), श्री.अजय चौधरी (शिवडी), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्रीमती तृप्ती सावंत (वांद्रे पूर्व) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील जे.जे.स्कूल ऑफ आर्ट महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी शिल्पकला विभागात पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सुरु करण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतला आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निर्णयाची अंमलबजावणी अद्याप पर्यंत न झाल्याने तसेच या विभागामध्ये एकही कायमस्वरूपी शिक्षक व चतुर्थश्रेणी कर्मचारी नसल्याने, तसेच प्रकाश योजना, पाणी व्यवस्था व इतर आवश्यक त्या सोयीसुविधा अद्यापही उपलब्ध नसल्याने विद्यार्थ्यांनी माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये मा.शालेय शिक्षण व उच्च तंत्र शिक्षण मंत्र्यांची भेट घेऊन निवेदनाव्दारे सदर बाब निदर्शनास आणली हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने घेतलेल्या निर्णयाची अंमलबजावणी लवकरात लवकर न झाल्यास संप करण्याचाही निर्णय जाहिर केला आहे हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त निर्णयाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे व यासाठी किती कालावधी अपेक्षित आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ?

श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१६) :(१) होय.

(२) व (३) होय.

(४) सर ज.जी.कला महाविद्यालय, मुंबई व सर ज.जी.उपायोजित कला महाविद्यालय, मुंबई या शासकीय कला महाविद्यालयांमध्ये सन २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षापासून पदव्युत्तर पदवी (MFA) अभ्यासक्रम सुरु करण्याकरीता दि. १८ मे, २०१५ च्या शासन निर्णयानुसार मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार मुंबई येथील सर ज.जी. कला महाविद्यालयात शिल्पकला (बाय पेपर्स) करीता ५ व बाय रिसर्च करीत २ प्रवेश क्षमतेस मान्यता दिली आहे. त्यानुषंगाने शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ करीत संलग्नता शुल्काचा मुंबई विद्यापिठाकडे भरणा केला आहे. मुंबई विद्यापिठाकडून संलग्नीकरणास मान्यता मिळाल्यानंतर शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून

उपलब्ध अध्यापक व कर्मचारी तसेच आवश्यकतेनुसार तासिका तत्वावर अभ्यागत अधिव्याखात्या नेमून अभ्यासक्रम राबविण्यात येईल. तसेच राज्यातील काही शासकीय कला महाविद्यालयांमध्ये अधिव्याखात्यांची नियमित रिक्त पदे भरण्याकरीता ६५ पदांचे मागणीपत्र महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडे पाठविण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

शिक्षण मंडळाच्या प्रशासकीय मंडळावर प्रशासकीय सदस्यांची नियुक्ती करण्याबाबत

(५) २८८५३ (२१-०१-२०१६). अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य सरकारच्या शिक्षण विभागाकडून महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या प्रशासकीय मंडळावर प्रशासकीय सदस्यांची नियुक्ती गत सहा महिन्यांपासून झालेली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबईसह राज्यातील इतर ९ बोर्डावर सध्या एकही प्रशासकीय अधिकारी नसल्याने कामकाजावर प्रचंड ताण पडत असल्याची कबुली, अनेक वरिष्ठ अधिकारी देत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या शिक्षण मंडळावर सदस्यांची नियुक्ती करण्यासाठी शासन कोणती कार्यवाही करीत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (३०-०४-२०१६) : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) शासन स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नगर परिषद अचलपूर संचालित तंत्रनिकेतन महाविद्यालय यांचे
८ महिन्यांचे थकीत वेतन मिळणे बाबत**

(६) २८८८९ (२३-१२-२०१५). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नगर परिषद अचलपूर संचालित तंत्रनिकेतन महाविद्यालयामधील कर्मचाऱ्यांचे माहे डिसेंबर २०१४ पासूनचे वेतन थकीत राहिले असून त्यामुळे या कर्मचाऱ्यांवर उपासमारीची वेळ आल्याने त्यांना तातडीने वेतन अदा करण्यासंदर्भात स्थानिक विधानसभा सदस्य अचलपूर यांनी दिनांक २ सप्टेंबर, २०१५ रोजी शासनास पत्र लिहून मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०८-०२-२०१६) :(१) होय.

(२) व (३) सदर तंत्रनिकेतन कायम विना अनुदानित तत्वावर सुरु करण्यास अचलपूर नगर परिषद संचालित तंत्रनिकेतनास शासनाने मान्यता दिलेली असून सदर बाब ही सध्या न्यायप्रविष्ट आहे. या अनुषंगाने कार्यवाही सुरु आहे.

अमोलकचंद महाविद्यालय यवतमाळ या महाविद्यालयातील गृह विज्ञान विद्याशाखा चांदूर बाजार येथील विज्ञान व गृहविज्ञान महाविद्यालयास हस्तांतरित करणेबाबत

(७) २८८९७ (२३-१२-२०१५). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अमोलकचंद महाविद्यालय यवतमाळ या महाविद्यालयातील गृह विज्ञान विद्याशाखा चांदूर बाजार येथील विज्ञान व गृहविज्ञान महाविद्यालयास हस्तांतरित करणे बाबत स्थानिक विधानसभा सदस्य अचलपूर यांनी दिनांक ८ सप्टेंबर, २०१५ रोजी शासनस पत्र लिहून मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०४-०४-२०१६) : (१) होय.

(२) व (३) शासनाने दि. ०८.०९.२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांकडून अभिप्राय मागविण्यात आले असून त्यावर कार्यवाही चालू आहे.

राज्यातील एकूण बी.एड अनुदानित महाविद्यालयांबाबत

(८) २९०८२ (२१-०१-२०१६). श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील ५८७ पैकी ४८ बी.एड महाविद्यालये अनुदानित आहेत हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर महाविद्यालये बंद पडण्याच्या मार्गावर असून नोकरीची हमी नसल्याने शिक्षक बेरोजगारांची संख्या वाढत आहे हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास सदर महाविद्यालयांना अनुदान देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०२-०४-२०१६) :(१) राज्यात १२ शासकीय अध्यापक महाविद्यालये असून, अशासकीय अनुदानित अध्यापक महाविद्यालये ३६ व विशेष शिक्षण अध्यापक महाविद्यालये २ अशी एकूण ३८ अशासकीय अनुदानित अध्यापक महाविद्यालये आहेत.

(२) अंशतः खरे आहे. काही अशासकीय अनुदानित अध्यापक महाविद्यालयांमध्ये पूर्ण क्षमतेने विद्यार्थी प्रवेशित नाहीत. तथापि, सदर महाविद्यालयांना शासनाकडून अनुदान देण्यात येते. त्यामुळे सदर महाविद्यालये बंद पडण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. तसेच, राज्यात आवश्यक असणाऱ्या शिक्षकांच्या संख्येपेक्षा प्रत्यक्षात राज्यातील बी.एड महाविद्यालयांतून प्रतिवर्षी तयार होणाऱ्या शिक्षकांची संख्या अधिक असल्याने राज्यातील शिक्षक बेरोजगारांची संख्या वाढत आहे, ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात आधुनिक व्यायाम शाळा उभ्या करण्यासाठी निधीची तरतूद करण्याबाबत

(९) २९२०८ (२२-१२-२०१५). श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात प्रत्येक गावात आधुनिक व्यायाम शाळा उभी करण्याच्या हेतूने रुपये ७ लाखाची योजना शासनाने जाहीर केलेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासाठी लागणाऱ्या निधीची तरतूद अपुरी असल्यामुळे खूप कमी गावास या योजनेचा लाभ मिळत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उर्वरित गावास या योजनेचा लाभ मिळावा या हेतूने सदर योजनेत बदल करून १ लाख, ३ लाख व ५ लाख अशा टप्प्या टप्प्याने याची अंमलबजावणी करण्याच्या मागणीच्या बाबतीत शासनाने काय कार्यवाही केली तसेच उक्त गावाना केंव्हापर्यंत निधीची तरतूद करण्यात येईल वा येत आहे,

(४) याबाबत अद्याप काहीच प्रक्रिया पूर्ण झाली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (११-०२-२०१६) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) व्यायामशाळा विकास अनुदान योजनेत बांधकामाकरिता व व्यायाम साहित्य देण्याच्या जिल्हास्तरीय योजनेची अनुदान मर्यादा शासन निर्णय दिनांक २१.०१.२०१४ अन्वये रु. २ लक्षापासून रु. ७ लक्षापर्यंत वाढविण्यात आलेली आहे. संबंधित जिल्हा क्रीडा अधिकाऱ्या मार्फत या योजनेचीच अंमलबजावणी करण्यात येते. या योजनेसाठी जिल्हा नियोजन समितीमार्फत निश्चित करण्यात आलेल्या वार्षिक तरतूदीमधून प्रशासकीय मान्यता प्राप्त संस्थांना निधी मंजूर करण्यात येतो. सदर वार्षिक तरतूद खर्च झाल्यास अतिरिक्त निधीची मागणी संबंधित जिल्हा क्रीडा अधिकारी जिल्हा नियोजन समितीस करून शकत असल्याने निधी अपुरा पडण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उस्मानाबाद शासकीय व नाशिकच्या जिल्हा रुग्णालयालायाचे श्रेणीवर्धन करून तेथे
वैद्यकीय महाविद्यालय स्थापन करण्याबाबत**

(१०) २९२१३ (२२-०१-२०१६). श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.छगन भुजबळ (येवला) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाने जिल्हा शासकीय रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करून देशात ५८ नवीन वैद्यकीय महाविद्यालय स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला असून, उस्मानाबाद शासकीय तसेच नाशिकच्या जिल्हा रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करून तेथे वैद्यकीय महाविद्यालय स्थापन करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १५ जानेवारी, २०१५ रोजी व तदनंतर वारंवार शासनाकडे मागणी केली आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (१७-०२-२०१६) : (१) व (२) शासनाने राज्यात ७ नवीन शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये सुरु करण्यात यापूर्वी निर्णय घेतला असून, सदर नियोजन शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये पूर्णतः कार्यान्वित होत नाही, तोपर्यंत नवीन शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये सुरु करणे संयुक्तिक ठरणार नाही, असा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शिक्षण आयुक्त, पुणे यांनी शालेय शिक्षण विभागाच्या अध्यादेशाचे उल्लंघन केल्याबाबत

(११) २९३५६ (२१-०१-२०१६). श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), अॅड.के.सी.पाडवी (अक्कलकुवा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शालेय शिक्षण विभागाने गणेशोत्सव, दिवाळी, पर्युषण वर्ष, नाताळ, ईद अशा उत्सवकाळात शाळांमध्ये चाचणी परिक्षा घेऊन नका असा दिनांक ८ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास अध्यादेश काढला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त दिवशीच पुणे येथून शिक्षण आयुक्त डॉ.पुरुषोत्तम भापकर यांनी भाषा आणि गणित विषयाच्या पायाभूत चाचणी परिक्षाचे वेळापत्रक जाहीर करून शासन अध्यादेशाला धुडकावले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सुट्टीच्या काळात परीक्षांच्या आयोजनाविषयी शिक्षक आणि मुख्याध्यापकांचे गोंधळाचे वातावरण असताना शिक्षण सचिव नंदकुमार यांनी पायाभूत चाचणी परीक्षांचे वेळापत्रक बदलण्यास असमर्थता दर्शविली असल्याने विद्यार्थी तसेच पालक व शिक्षकांमध्ये निर्माण झालेली संभ्रमावस्था पाहता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (३०-०४-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही, प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र कार्यक्रमांतर्गत इयत्ता दुसरी ते आठवी या इयत्तांच्या भाषा व गणित विषयाच्या पायाभूत चाचण्यांचे आयोजन दिनांक १४ ते ३० सप्टेंबर, २०१५ या कालावधीत करावे, तसेच कोणत्याही वर्गाची, कोणत्याही विषयाची चाचणी वरील कालावधीत कोणत्याही दिवशी घेण्याचे संपूर्ण स्वातंत्र्य शाळांना राहिल, असे आयुक्त (शिक्षण) यांनी कळविले होते. त्यामुळे शासन अध्यादेशाचे उल्लंघन झालेले नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकरावीच्या प्रवेश प्रक्रियेत अनुदानित दीडशेहून अधिक महाविद्यालयांमध्ये
साडेपाच हजार जागा रिक्त असल्याबाबत**

(१२) २९४८७ (२१-०१-२०१६). अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील खासगी अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयांवर शिक्षण विभाग दरवर्षी कोटयावधी रुपये खर्च करित असूनही नाममात्र प्रवेश शुल्क आकारणा-या या महाविद्यालयांकडे विद्यार्थी पाठ फिरवीत असल्याचे दिनांक ४ ऑगस्ट, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अकरावीच्या प्रवेश प्रक्रियेत अनुदानित दीडशेहून अधिक महाविद्यालयांमध्ये साडेपाच हजार जागा रिक्त असून १०० हून अधिक जागा रिक्त असणा-या महाविद्यालयांची संख्या १० इतकी असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी अनुदानित महाविद्यालयाची गुणवत्ता वाढविण्याबाबत तसेच विद्यार्थ्यांना सदरील महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यास प्रोत्साहित करण्याबाबत शासनाने कोणत्या उपाय योजना तयार केल्या आहेत,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहेत,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (२९-०४-२०१६) : (१) व (२) अंशतः खरे आहे. एवढ्या मोठ्या प्रमाणावर जागा रिक्त नाही.

(३) व (४) अनुदानित महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेण्याकरिता इ. १२ वी मुलींना मोफत शिक्षण, प्रशिक्षित व अनुभवी शिक्षक वर्ग, शिक्षकांचे प्रशिक्षण, विद्यार्थ्यांसाठी जादा वर्गाचे आयोजन, शाळांमध्ये पूर्व परीक्षांचे आयोजन इ. उपक्रमांचे आयोजन केले जाते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील विद्यार्थ्यांच्या शाळांमधील उपस्थितीत वाढीबाबत

(१३) २९५३० (२१-०१-२०१६). श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील विद्यार्थ्यांच्या शाळांमधील उपस्थितीत वाढ करणे, तसेच त्यांची कुपोषणापासून मुक्त करण्याच्या दृष्टीने सुरु करण्यात आलेल्या शालेय पोषण आहार योजनेत लोक सहभाग वाढविण्यासाठी या योजनांतर्गत स्नेहभोजन उपक्रम राबविण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर निर्णयाची अंमलबजावणी करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२९-०४-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

- (२) शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत योजनेमधील लोकसहभाग वाढविण्यासाठी स्नेह भोजन उपक्रम राबविण्याबाबत दि. १३ ऑगस्ट, २०१५ च्या परिपत्रकान्वये मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्य साहित्य संस्कृती महामंडळाच्या अध्यक्षापदी साहित्यिक
बाबा भांड यांची नियुक्ती केल्याबाबत**

(१४) २९७३८ (२१-१२-२०१५). प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.सदा सरवणकर (माहिम) : सन्माननीय मराठी भाषा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्य साहित्य संस्कृती महामंडळाच्या अध्यक्षापदी साक्षरता अभियानांतर्गत खडू-फळा योजनेत गैरव्यवहार केल्याच्या आरोपावरून गुन्हा दाखल करून सदर प्रकरण बुलढाणा सत्र न्यायालयात न्यायप्रविष्ट असतानाही साहित्यिक बाबा भांड यांची शासनाने निवड केल्याचे दिनांक ६ ऑगस्ट, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने सदर नियुक्ती करण्यापूर्वी प्रशासकीय पातळीवर त्यांच्या चारित्र्याची पडताळणी गृह विभागाच्या माध्यमातून केली आहे काय वा याप्रकरणाची सद्यस्थिती काय आहे,
- (३) असल्यास, बाबा भांड यांची नियुक्ती कोणत्या निकषावरून करण्यात आली आहे,
- (४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात आली काय,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१६-०२-२०१६) :(१) अंशतः खरे आहे.

(२) नाही.

(३) महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळावरील अध्यक्ष व सदस्य यांच्या नियुक्तीसाठी निकष अथवा नियम निश्चित करण्यात आलेले नाहीत. तथापि, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळावरील अध्यक्ष व सदस्य यांची नेमणूक शासनाच्या निदेशानुसार व मान्यतेने करण्यात आली आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात पहिल्याच वर्षी होणाऱ्या नैदानिक चाचणी परिक्षाचे योग्य नियोजन करण्याबाबत
(१५) २९७८३ (२१-०१-२०१६). **श्री.भाऊसाहेब कांबळे (श्रीरामपूर) :** सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात पहिल्याच वर्षी मुलांची शैक्षणिक गुणवत्ता तपासण्यासाठी (नैदानिक चाचणी) घेण्यात येणा-या चाचणी परीक्षेच्या छापील प्रश्नपत्रिका राज्यातील अनेक शाळांमध्ये पहिल्या दिवशी पोहोचू शकल्या नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने सदर नैदानिक चाचण्यांचे योग्य नियोजन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (२७-०४-२०१६) :(१) अंशतः खरे आहे.

पहिल्याच दिवशी दोन्ही विषयांच्या प्रश्नपत्रिका पोहोच करण्याचे अपेक्षित/नियोजित नव्हते. दिनांक १४ ते ३० सप्टेंबर, २०१५ या कालावधीत शाळांना त्यांच्या सोयीनुसार कोणत्याही दिवशी, कोणत्याही वर्गाची भाषा अथवा गणित विषयाची चाचणी घेण्याची शाळांना मुभा देण्यात आली होती. तसेच पायाभूत चाचणी विद्यार्थ्यांनी विशिष्ट वेळेत सोडवावी, अशीही अपेक्षा नव्हती. वेळेअभावी जशी जशी छपाई होईल तसतसे राज्यस्तरावरून सुरुवातीला प्रथम भाषा व नंतर गणित विषयाच्या प्रश्नपत्रिका पुरविण्यात आल्या,

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अभियांत्रिकी, वैद्यकीय अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेप्रमाणेच विधी
अभ्यासक्रमांची प्रवेश प्रक्रियाही केंद्रीय पध्दतीने करण्याच्या प्रस्तावाबाबत

(१६) २९७८८ (२३-१२-२०१५). **श्री.अशोक पाटील (भांडूप पश्चिम) :** सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अभियांत्रिकी, वैद्यकीय अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेप्रमाणेच विधी अभ्यासक्रमांची प्रवेश प्रक्रियाही केंद्रीय पध्दतीने करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या उच्च शिक्षण विभागाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रस्तावावरील निर्णय झाला असल्यास त्यांची अंमलबजावणी कोणत्या शैक्षणिक वर्षापासून करण्यात येणारे आहे वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१५) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) शासन निर्णय क्र.सीईटी-२०१५/प्र.क्र.३७८/मशि-२, दिनांक ४.१२.२०१५ अन्वये शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ पासून विधी पदवी अभ्यासक्रमसाठी सामायिक प्रवेश प्रक्रिया व सक्षम प्राधिकारी घोषित करण्यात आले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला येथे यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठाच्यावतीने घेण्यात आलेल्या

पत्रकारिता पदविका अभ्यासक्रमाबाबत

(१७) २९९२५ (२३-१२-२०१५). श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) :

सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला येथे यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठाच्यावतीने घेण्यात आलेल्या पत्रकारिता पदविका अभ्यासक्रमाच्या परिक्षेदरम्यान एका परिक्षा केंद्रावर चुकीची प्रश्नपत्रिका दिल्याने व दोनदा चुकीच्या निकालामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये गोंधळाची परिस्थिती निर्माण झाली असून, १८ विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होणार असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या विद्यार्थ्यांची फेरपरिक्षा घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२२-०२-२०१६) :(१) हे अंशतः आहे. परीक्षा केंद्रावर परीक्षेच्या वेळी विद्यार्थ्यांनी निवडलेला विषय JOU १०२ ऐवजी JOU १०४ या विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेचे वाटप झाल्याची बाब लगेच लक्षात आल्यावर विद्यार्थ्यांना JOU १०२ या विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेचे वाटप करून पेपर लिहिण्याच्या सूचना देण्यात आल्या होत्या व त्या दरम्यान वाया गेलाला वेळ अधिक वेळ देऊन भरून देण्यात आलेला आहे.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

लातूर जिल्हयातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील

विद्यार्थ्यांसाठी वसतिगृह बांधणेबाबत

(१८) ३००७८ (२२-१२-२०१५). श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लातूर जिल्हयातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील पदव्युत्तर विभाग सन २०१० मध्ये सुरु करण्यात आला असूनही तेथील विद्यार्थ्यांच्या निवाऱ्याकरिता महाविद्यालयाच्या

प्रशासनाने ३३ कोटी ५० लाख रुपयांचा वसतिगृहाचा प्रस्ताव शासनाकडे पाठविला असून गत तीन वर्षांपासून या प्रस्तावावर निर्णय घेण्यात आला नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०१५ मध्ये लातूर शहरात शासकीय महाविद्यालय सुरु झालेनंतर एमसीआयने दिलेल्या चांगल्या अभिप्रायानंतर या महाविद्यालयातील पदव्युत्तर महाविद्यालयाची मान्यता देऊन १०० विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात आला असून शिकवण्याची सोय आहे परंतु वसतिगृह नसल्यामुळे विद्यार्थ्यांचा निवासाचा प्रश्न निर्माण झाला असल्याने विद्यार्थ्यांची गैरसोय होत आहे हे पाहता शासन त्वरित आवश्यक कार्यवाही करणार वा करीत आहे काय,

(३) नसल्यास, यामागील विलंबनाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२३-०२-२०१६) :(१) होय.

निधी उपलब्धते अभावी सदर प्रस्तावावर निर्णय घेण्यात आला नाही.

(२) सदयःस्थिती पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांची तात्पुरत्या स्वरूपात राहण्याची व्यवस्था शासकीय निवासस्थानात व सर्जिकल बिल्डींगमध्ये करण्यात आली आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांची गैरसाेय होत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

लातूर शहरातील विद्यापीठ उपकेंद्रासाठी वसतिगृह बांधण्याबाबतचा प्रस्ताव

(१९) ३००८५ (२३-१२-२०१५). श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लातूर शहरापासून १० ते १२ किलोमीटर्स अंतरावर विद्यापीठ उपकेंद्र असून, उक्त उपकेंद्रात आजूबाजूच्या गावातील विद्यार्थी प्रवेश घेत असून उपकेंद्रात वसतिगृह नसल्यामुळे, विद्यार्थ्यांना भाड्याने रुम घेण्याशिवाय दुसरा पर्याय नसल्याने त्यांना आर्थिक भुर्दंड सोसावा लागत असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ दरम्यान वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त विद्यापीठ प्रशासनाने उपकेंद्रासाठी दोन वसतिगृह मंजूर केले असून, विद्यापीठ फंडातून वसतिगृहाची वस्तू बांधण्यासाठी मंजूरीही देण्यात आली व या वसतिगृहाचा प्रस्ताव शासनाकडे मंजूरीसाठी पाठविण्यात आला असून त्याचा पाठपुरावा केला नसल्याने वसतिगृह होऊ शकले नसल्याने विद्यार्थ्यांची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने उपकेंद्रात वसतिगृह बांधण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०२-०३-२०१६) :(१) होय.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा नांदेड विद्यापीठाच्या लातूर उपकेंद्रात मुलीचे वसतीगृह बांधण्याचा रु. १.८८,०८,०००/- रकमेचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाला होता. तत्पूर्वी नांदेड विद्यापीठाच्या लातूर उपकेंद्राच्या प्रशासकीय इमारत बांधकाम व गंधालय इमारत बांधकामाकरता प्रशासकीय मान्यता दिलेला निधी उपलब्ध करून देण्याचे दायित्व शासनावर असल्याने वसतिगृह बांधण्याच्या प्रस्तावास अतिरिक्त तरतूद मंजूर करण्याचा प्रस्ताव नियोजन विभागास सादर केला. तथापि अतिरिक्त नियतव्यय मंजूर झाला नसल्यामुळे निधी अभावी प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देणे शक्य झालेले नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वेंगुर्ले (जिल्हा सिंधुदुर्ग) क्रीडा केंद्रामध्ये कोणत्याही क्रीडा सुविधा उपलब्ध नसल्याबाबत

(२०) ३०१२८ (२०-०१-२०१६). श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वेंगुर्ले (जिल्हा सिंधुदुर्ग) क्रीडा केंद्रामध्ये कोणत्याही क्रीडा सुविधा उपलब्ध नसल्यामुळे त्याची दयनीय अवस्था झाली असल्याची बाब ऑगस्ट, २०१५ दरम्यान निदर्शनास आली आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, खेळाडूसाठी उपयुक्त ठरणाऱ्या क्रीडा केंद्राला उर्जितावस्था प्राप्त करून देण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (२७-०४-२०१६) : (१) व (२) हे खरे नाही. वेंगुर्ले (जि. सिंधुदुर्ग) क्रीडा संकुलामध्ये कबड्डी, खो-खो, व्हॉलीबॉल, ४०० मी. धावनपथ, क्रीकेट पीच, क्रीडा साहित्य इत्यादी क्रीडा सुविधा पूर्ण करण्यात आलेल्या आहेत. तसेच सदरहू क्रीडा संकुलामध्ये बहुउद्देशिय हॉल व कार्यालयीन इमारत उभारण्याचे प्रस्तावित आहे. सद्यस्थितीत सदर क्रीडा संकुलामध्ये खेळाडूंना प्रशिक्षणासाठी दोन स्थानिक क्रीडा मार्गदर्शकांची नियुक्ती करण्यात आलेली असून खेळाडूंना नियमितपणे खेळांचे तांत्रिक व शास्त्रशुद्ध प्रशिक्षण देण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई विद्यापीठाच्या कलिना कॅम्पसमधील सावित्रीबाई फुले मुलींच्या वसतीगृहात शॉर्टसर्किटमुळे आग लागल्याबाबत

(२१) ३०२४३ (२३-१२-२०१५). प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठाच्या कलिना संकुलातील विद्यार्थी-विद्यार्थिनींच्या वसतीगृहात विजेच्या मिटरचा स्फोट होऊन आग लागल्यामुळे वसतीगृहातील विद्यार्थिनी मध्ये प्रचंड घबराटीचे

वातावरण पसरले असल्याचे दि.०६/०८/२०१५ रोजी वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास येथील सर्वच वसतीगृहांच्या निकृष्टदर्जाच्या कामांमुळे भिंतीना ओल व बुरशी आली असून, छतातून पाण्याची गळतीही होत असल्यामुळे विद्यार्थी त्रस्त झाले असल्याचे तसेच या ठिकाणी कायमस्वरूपी वायरमन नसल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यापूर्वी (नोव्हें., डिसें. २०१४ दरम्यान) वसतीगृहाच्या पहिल्या मजल्यावरील न्हाणीघरात स्लॅब कोसळल्याची घटना घडली असून, उपचार गृहातील पंखाही कोसळला होता, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, वसतीगृहाच्या दुरावस्था सुधारण्यासाठी तसेच कायमस्वरूपी वायरमनची नियुक्ती देण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली, अथवा करण्यात येत आहे,

श्री. विनोद तावडे (०१-०३-२०१६) :(१) अंशतः खरे आहे, दि. ५.०८.२०१५ रोजी सावित्रीबाई फुले मुलीच्या वसतीगृहात शॉर्ट सर्किटमुळे वायरींग जळाली.

(२) अंशतः खरे आहे. वसतिगृहाची जमिन भरणीची असल्याने व बांधकाम जुने असल्याने काही ठिकाणी भिंतींना ओल असते. तथापि, वेळोवेळी वसतिगृहाची दुरुस्ती करण्यात येते. मुंबई विद्यापीठात विजतंत्री (Electrition) व त्यांचे सहायक असे पदे आहेत. मुंबई विद्यापीठातून निवृत्त झालेल्या विजतंत्रीची नेमणूक मानधन तत्वावर करण्यात आली आहे.

(३) अंशतः खरे आहे. २५ डिसेंबर, २०१४ च्या दरम्यान वसतीगृहाच्या न्हाणीघरातील गिलावा सुटा झाल्याने पडला. तथापि, सदर दुरुस्ती तात्काळ करण्यात आली तसेच हेल्थसेंटर इमारतीतील दुसऱ्या मजल्यावर संज्ञापन व पत्रकारिता विभाग (Communication and Journalism) विभागातील प्लॅस्टर कोसळल्याने पंख्याचे पाते वाकडे झाले.

(४) सावित्रीबाई फुले वसतिगृहाच्या दुरुस्तीचे काम हाती घेण्यात आले असून नजिकच्या कालावधीत सर्व काम पूर्ण करण्यात येणार आहे. तसेच कायमस्वरूपी विजतंत्री (Electrition) नेमण्याची बाब विद्यापीठातील प्रशासनाकडे विचाराधीन आहे.

राज्यातील अभिमत (डिम्ड) विद्यापीठातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल विद्यार्थ्यांची शिक्षण शुल्क भरण्यास शासनाने दाखवलेली असमर्थता

(२२) ३०३१८ (२२-१२-२०१५). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.अजित पवार (बारामती), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर), श्री.जगदीश मुळीक (वडगाव शेरी), श्री.योगेश टिळेकर (हडपसर), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्री.नरहरी झिरवाळ (दिंडोरी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अभिमत (डिम्ड) विद्यापीठातील विविध अभ्यासक्रमाचे शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जाती-जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व आर्थिकदृष्ट्या

दुर्बल वर्गातील विद्यार्थ्यांची शिक्षण शुल्क भरण्यास शासनाने असमर्थता दर्शविली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ज्याप्रमाणे राज्यातील खाजगी विनाअनुदानित वैद्यकीय व अभियांत्रिकी व अन्य व्यावसायिक शिक्षण संस्थांमधील प्रश्न भाग (१) मधील प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांचे शिक्षण शुल्क सरकार भरते त्याच धर्तीवर अभिमत विद्यापीठात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे शिक्षण शुल्क भरण्याचे दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२२-०२-२०१६) :(१) होय.

(२) राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी विनाअनुदानित व्यवसायिक अभ्यासक्रमांच्या शिक्षण संस्थांमध्ये शासनाच्या केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रीयेद्वारे प्रवेश घेतलेल्या सामाजिक मागास व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्ती योजना शैक्षणिक वर्ष २००६-०७ पासून लागू करण्यात आली आहे. या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे शिक्षण शुल्क हे शुल्क नियामक प्राधिकरणाकडून निश्चित करण्यात येते. तसेच या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना केंद्र शासनाच्या अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, वास्तुकला परिषद व फार्मसी काऊन्सिल ऑफ इंडिया या शिखर संस्था मान्यता देतात. मात्र खाजगी अभिमत विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांचे प्रवेश हे अभिमत विद्यापीठाच्या स्तरावर करण्यात येतात. या अभ्यासक्रमांना विद्यापीठ अनुदान अयोगाची मान्यता असते आणि या विद्यापीठातील शिक्षण शुल्क हे शुल्क नियामक प्राधिकरणाकडून निश्चित करण्यात येत नाही. तसेच सदरच्या अभिमत विद्यापीठांकडून करण्यात येणारे प्रवेश व निश्चित होणारे शुल्कासंदर्भातील त्यांची कार्यवाही ही महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत येत नाही. त्यामुळे खाजगी अभिमत विद्यापीठातील व्यावसायिक अभ्यासक्रमात शिकणाऱ्या सामाजिक मागास व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना राज्य शासनाच्या शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेचा लाभ देण्यात येत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादित कंपनीने नियमबाह्य केलेल्या नोकरभरतीबाबत

(२३) ३२३४९ (२३-१२-२०१५). श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.जयप्रकाश मुंदडा (बसमत), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम), श्री.बाळासाहेब मुरकुटे (नेवासा) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादित ही पूर्णतः राज्य शासनाची कंपनी नसल्याने आणि कंपनीचा करार २००६ मध्ये संपल्याने एमकेसीएल कंपनीकडून कोणतीही शासकीय कामे करू नयेत असे शासनाने सर्व विभागाना कळविल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०१५ दरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ३० जून, २००६ रोजी करार संपल्यानंतरही केलेली नोकर भरती वा प्रवेश प्रक्रिया याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त बाब १ व २ नुसार चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(४) असल्यास, २००६ ते २०१५ दरम्यान एमकेसीएलने केलेल्या नियमबाह्य कामाला जबाबदार असणाऱ्या व्यक्तींवर शासनमार्फत कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा येत आहे,

श्री. विनोद तावडे (१८-०२-२०१६) :(१) उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाकडील परिपत्रक क्र. एमकेसीएल-२०१३/(९४/१३)/तांशि-५, दिनांक ४/९/२०१५ अन्वये महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादित (MKCL) या महामंडळाच्या सेवा उपयोगात आणतांना अनुसरावयाची कार्यपध्दती निश्चित करण्यात आली असून सदरचे परिपत्रक पुढील कार्यवाहीकरीता सर्व प्रशासकीय विभागांना पाठविण्यात आले आहे.

(२), (३) व (४)

याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

राज्यात बी.एड आणि डी.एड. अभ्यासक्रमात झालेली घट

(२४) ३२३८७ (२३-१२-२०१५). श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात बी.एड आणि डी.एड अभ्यासक्रमात शिक्षणभरती बंद करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अतिरिक्त शिक्षकांची भरती बंद केल्यास दुष्काळग्रस्त भागातील शिक्षकांसह शहरातील शिक्षकांवर उपासमारीची वेळ येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त बाब क्र १ व २ नुसार चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने शासनाने शैक्षणिक धोरणाचा विचार करून शिक्षण भरतीबाबत योग्य तो निर्णय घेऊन शिक्षकांना न्याय देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१६) :(१) राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षा परिषद, नवी दिल्ली यांच्या दिनांक ३१ ऑगस्ट, २००९ च्या अधिसूचनेन्वये निर्धारित करण्यात आलेल्या शिक्षकीय पदांच्या आकृतिबंधानुसार राज्यातील बी.एड. महाविद्यालयांमध्ये अतिरिक्त ठरणा-या शिक्षकांचे समायोजन होईपर्यंत पदे भरण्यास ना-हरकत प्रमाणपत्र देऊ नये, असे आदेश संचालक, उच्च शिक्षण यांनी विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण यांना दिलेले आहेत.

तथापि राज्यातील डी.एड. कॉलेजवरील शिक्षक भरतीस शासनस्तरावरून कोणतीही बंदी घालण्यास आलेली नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दहावीच्या पुर्नपरिक्षेत अनुत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाही कौशल्य
विकासासाठी थेट प्रवेश देण्याच्या निर्णयाबाबत**

(२५) ३२७२७ (२१-०१-२०१६). श्रीमती तृप्ती सावंत (वांद्रे पूर्व), श्री.योगेश टिळेकर (हडपसर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात पुढच्या शैक्षणिक वर्षापासून दहावीतील एकाही विद्यार्थ्यांचा निकाल पुस्तकात 'नापास' असा शेरा असणार नाही व जे विद्यार्थी दहावीच्या पुर्नपरिक्षेत यशस्वी होणार नाहीत त्यांना नापास न ठरवता कौशल्य विकासासाठी थेट प्रवेश देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दहावीच्या परिक्षाही प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या मार्च महिन्यात घेण्याचा व निकाल मे महिन्यात जाहिर करण्याचा तसेच जे नापास विद्यार्थी होतील त्यांच्यासाठी जूनमध्ये फेरपरिक्षा घेऊन त्याचा निकाल जुलै महिन्यातच जाहिर करण्याचा अंतर्भाव करण्यात आला आहे हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, एक-दोन वर्षे कौशल्य विकासाचे अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर त्या विद्यार्थ्यांना थेट ११ वीत प्रवेश देण्याबाबतचा प्रस्तावही शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय व अशा फेर परिक्षा पास होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयात प्रवेशाबाबत अडचण येऊ नये यासाठी महाविद्यालयांना ५ टक्के वाढीव प्रवेशांची परवानगी देण्यात येणार आहे हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (३०-०४-२०१६) :(१) प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही. फेर परीक्षा पास होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयातील रिक्त जागांवर प्रवेश देण्यात येतो. अद्याप प्रवेशाची समस्या निर्माण झाली नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य शासनाने राज्यात गेल्या दोन वर्षात एकाही नवीन

महाविद्यालयाला मंजूरी न दिल्याबाबत

(२६) ३३४०० (२३-१२-२०१५). श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.बसवराज पाटील (औसा) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने राज्यात गेल्या दोन वर्षात एकाही नवीन महाविद्यालयाला मंजूरी दिली नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ च्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गत काही वर्षापासून १२ वीच्या निकालात विक्रमी वाढ होत असल्याने विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाचा गंभीर प्रश्न झालेला असतानाही गेल्या २ वर्षात केवळ एकाच नव्या

डिग्री कॉलेजला मंजूरी देण्यात आली असल्याने महाविद्यालयीन शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेण्यासाठी अडचणी येत आहेत त्यामुळेच यंदा विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या काही महाविद्यालयांना २० टक्के जागा वाढवून द्याव्या लागल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्याची शैक्षणिक वाढ खुंटल्याने राज्य शासनाने राज्यात नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास मंजूरी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२२-०२-२०१६) :(१) अंशतः खरे आहे, शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ व २०१५-१६ मध्ये प्रत्येकी ०१ व तदनंतर ०२ अशा एकूण ०४ महाविद्यालयांना मान्यता दिलेली आहे.

(२) अंशतः खरे आहे, राज्यातील विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित राहणार नाहीत यासाठी विद्यापीठांना महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ मधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्याच्या सूचना शासनाच्या दि. १३.७.२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये देण्यात आलेल्या आहेत.

(३) व (४) शासनाने बृहत आराखडयासाठी गठित केलेल्या डॉ. नरेंद्र जाधव समितीच्या शिफारशीनुसार शैक्षणिक वर्ष २०१६-१७ साठी विद्यापीठांनी तयार केलेल्या बृहत आराखडयाला राज्य उच्च शिक्षण परिषदेने मान्यता दिली असून, प्रचलित कार्यपध्दतीनुसार आवश्यक ती कार्यवाही विद्यापीठ स्तरावर सुरु आहे.

दर्यापूर मतदारसंघातील शासकिय धोरणाप्रमाणे क्रिडा संकुल असणेबाबत

(२७) ३३७२८ (२२-१२-२०१५). श्री.रमेश बुंदीले (दर्यापूर) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासकिय धोरणाप्रमाणे तालुका तेथे क्रिडा संकुल असणे गरजेचे आहे, परंतु दर्यापूर मतदारसंघातील अंजनगाव सुर्जी येथे अजूनही क्रिडा संकुल प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (११-०२-२०१६) :(१) व (२) होय. तालुका क्रीडा संकुल, अंजनगांव सुर्जी करिता सुयोग्य आकाराची शासकीय जागा प्राप्त झालेली नाही. तथापि, सदर संकुलासाठी अंजनगांव सुर्जी येथील कृषी विभागाची स.नं. ५ मधील ५.१२ हे.आर.व प्लॉट नं. ६ मधील १.४० हे. आर. जागा सुयोग्य असल्याने सदर जागेची मागणी कृषी विभागाकडे करण्यात आली आहे. याबाबत कृषी विभागाकडे क्षेत्रिय स्तरावरून पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील विद्यापिठांना शैक्षणिक सुविधांची उणिवा असल्यामुळे
अंतर्गत असलेल्या सुविधांची श्वेतपत्रिका काढण्याबाबत**

(२८) ३४३१६ (२३-१२-२०१५). श्री.जयकुमार रावल (शिंदखेडा) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विद्यापिठांना शैक्षणिक सुविधांच्या उणिवा असल्यामुळे, अंतर्गत असलेल्या सुविधांची श्वेतपत्रिका काढण्याची सूचना गोलमेज परिषदेमध्ये केल्याचे माहे ऑगस्ट २०१५ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रात काम करण्या-या संस्थेने २१ वर्षांच्या अभियांत्रिकी पदवीधराची गणिताची क्षमता, आर्थिक सहकार्य (ओईसीडी) देशातील १५ वर्षांच्या मुलाच्या क्षमते पेक्षा कमी असल्याचे आढळून आले आहे हेही खरे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील किमान दोन विद्यापिठे आणि ५० महाविद्यालयांना राष्ट्रीय पातळीवर सेटर्स ऑफ एक्सलन्स म्हणून विकसित करण्याच्या दृष्टीने शासन कोणत्या प्रकारच्या उपाययोजना केल्या वा करणार आहेत,

(४) असल्यास, तातडीने सरदचे उदिष्ट गाठण्यासाठी शासनाने रोडमॅप तयार केला आहे काय, व त्याचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०२-०३-२०१६) : (१) शिक्षकांची कमी संख्या तसेच विद्यार्थी शिक्षक प्रमाणाबाबत आवश्यकतेनुसार श्वेतपत्रिका काढण्याची कार्यवाही करण्याबाबत मा. कुलपती यांनी कुलगुरु यांचा सूचना केल्या आहेत.

(२) होय.

(३) आणि (४) कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील प्राथमिक शाळेतील शालेय पोषण आहारासाठी धान्य पुरवठा करणाऱ्या पुरवठा
धारकाने मुदत संपूनही धान्याचा पुरवठा सुरु असल्याबाबत**

(२९) ३४४२४ (२१-०१-२०१६). श्री.प्रकाश आंबटकर (राधानगरी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील प्राथमिक शाळेतील शालेय पोषण आहारासाठी धान्य पुरवठा करणाऱ्या पुरवठा धारकाने मुदत संपूनही सदर संस्थाकडून धान्याचा पुरवठा सुरु आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास शासकीय अधिकारी व संबंधीत पुरवठादार संस्था यांच्या संगनमताने नवीन टेंडर काढणेबाबत दिरंगाई होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करणेत येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२९-०४-२०१६) : (१), (२) व (३) मागील पुरवठेदाराची मुदत संपली असली तरी, आहारात खंड पडू नये यासाठी मागील पुरवठेदारांना मुदतवाढ देण्यात आली आहे. नवीन पुरवठेदार नियुक्त करण्यासाठी जिल्हानिहाय निविदा प्रक्रिया सुरु करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील प्राथमिक व माध्यमिक शाळांमध्ये सेन्ट्रल किचन पद्धतीने
मध्यान्ह आहार योजना राबविण्याबाबत**

(३०) ३४४२५ (२१-०१-२०१६). श्री.प्रकाश आंबटकर (राधानगरी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील प्राथमिक व माध्यमिक शाळांमध्ये सेन्ट्रल किचन पद्धतीने मध्यान्ह आहार योजना राबविण्याचा निर्णय शासनाने घेतलेला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मध्यान्ह आहार योजनेमध्ये हजारो महिला बचत गटामधील महिलांवर उपासमारीची वेळ येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (२९-०४-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

- (२) हे खरे नाही. केंद्रिय स्वयंपाकगृह प्रणालीमार्फत तयार आहाराचा पुरवठा करण्यासाठी निवड केलेल्या संस्थांमध्ये महिला बचत गटाचा समावेश आहे.
- (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शासकीय कला महाविद्यालयातील कालबद्ध पदोन्नतीबाबत

(३१) ३५२०८ (२३-१२-२०१५). श्री.चंद्रकांत सोनावणे (चोपडा) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शासकीय कला महाविद्यालयातील कला शिक्षक कालबद्ध पदोन्नती व सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेसाठी एसीपीएस पात्र नसूनही कला संचालकांनी ही योजना चुकीने लागू केल्याचे कारण देत या योजनेचे दिलेले लाभ वसूल करित आहेत हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच व्दिस्तरीय त्रिस्तरीय वेतनश्रेणी लागू करायची नाही अशी भूमिका राज्य शासनाने घेतली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करणेत येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२२-०२-२०१६) :(१) होय.

तथापि, न्यायालयीन प्रकरण उद्भवल्यामुळे वसुलीबाबतची संपुर्ण कार्यवाही झाली नाही. त्यामुळे सेवानिवृत्त होणाऱ्या अध्यापकांच्या बाबतीत वसुलीच्या अधिन राहून संबंधितांना कार्यमुक्त करण्यात येत आहे.

(२) नाही.

(३) कला संचालनालयाच्या अखत्यारितील राज्यातील चारही शासकीय कला महाविद्यालयातील अध्यापकांना द्विस्तरीय/त्रिस्तरीय वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबत शासनस्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रत्नागिरी जिल्हयातील शाळांमध्येविद्यार्थीसंख्येनुसार पायाभूत चाचण्याच्या
प्रश्नपत्रिकांच मिळाल्या नसल्याबाबत**

(३२) ३५२५३ (२१-०१-२०१६). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) प्रगत महाराष्ट्र घडविण्यासाठी राज्यभरात पायाभूत चाचण्या घेण्याचा निर्णय शिक्षण विभागाकडून घेण्यात आल्यानुसार रत्नागिरी जिल्हयातील शाळांमध्ये विद्यार्थी संख्येनुसार प्रश्नपत्रिका मिळाल्या नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ च्या सुमारास निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्याच्या शिक्षण विभागाकडून दिनांक ३० सप्टेंबर, पर्यंत माहिती संबंधित संकेतस्थळावर भरण्याच्या सूचना करण्यात आल्या आहेत हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबतचे योग्य मार्गदर्शन शाळांना न मिळाल्याने या संकल्पनाच अयशस्वी ठरली आहे हेही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (२७-०४-२०१६) :(१) होय.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात तालुका क्रिडा संकुल उभारणीसाठी अनुदान मर्यादा
२५ लाखावरून १ कोटीपर्यंत वाढविण्याबाबत**

(३३) ३५४५९ (२०-०१-२०१६). श्री.चंद्रकांत सोनावणे (चोपडा) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात तालुका क्रिडा संकुल उभारणीसाठी दिनांक २१ मार्च, २००९ च्या शासन निर्णय क्रमांक राक्रियो २००५/प्रक्र२५/०९/क्रिमुसे -१ नुसार अनुदान मर्यादा २५ लाखावरून १ कोटीपर्यंत वाढविली हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास नवीन टाईपप्लॅननुसार बांधकाम करावयाचे असल्याने बांधकाम साहित्याच्या किंमतीत व बांधकाम मजुरीत वाढ झाल्यामुळे रु.१ कोटीमध्ये क्रिडा संकुलाचे बांधकाम पूर्ण होऊ शकणार नाही हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास क्रिडा तालुका संकुल उभारणीसाठी अनुदान मर्यादेत वाढ करण्याबाबत शासनाने कोणती कायर्वाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (२७-०४-२०१६) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) शासन निर्णय दि. ०२.०९.२०१५ अन्वये राज्यातील विभागीय, जिल्हा व तालुका क्रीडा संकुलांच्या बांधकामाबाबत सुधारीत कार्यपध्दती विहित करण्यासाठी राज्यस्तर समिती स्थापन करण्यात आलेली आहे. सदर समितीद्वारे क्रीडा संकुलामध्ये क्रीडा सुविधा त्वरीत पूर्ण करणे, बांधकामास होणारा विलंब, अपुऱ्या सुविधा पुर्ण करण्यासाठी शासन निर्णयात निर्देशित बाबनिहाय रक्कम व DSR रेटच्या अनुषंगाने झालेली वाढ, स्थानिक प्रचलित खेळांनुसार क्रीडा सुविधा निर्मिती बाबतचा बृहत् आराखडा तयार करणे, क्रीडा संकुलांसाठी केअर टेकर नियुक्ती करणे, विभागाच्या ठिकाणी जिल्हा क्रिडा संकुलांची बांधकामे करणे इ. बाबींचा अभ्यास करून सदर समितीचा अहवाल माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये प्राप्त झाला असून सदर अहवाल शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई उपनगरातील मागोठाणे येथे उच्च व तंत्रशिक्षण अथवा वैद्यकीय शिक्षण देणारी संस्था
अथवा महाविद्यालय उपलब्ध नसल्याबाबत**

(३४) ३५९२८ (२३-१२-२०१५). श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई उपनगरातील मागोठाणे विधानसभा क्षेत्रात एकही उच्च व तंत्रशिक्षण अथवा वैद्यकीय शिक्षण देणारी संस्था अथवा महाविद्यालय उपलब्ध नसल्याने तेथील विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक गैरसोय होत आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या विभागात शासकीय इंजिनिअरिंग अथवा मेडिकल महाविद्यालय स्थापन करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२२-०२-२०१६) :(१) नाही.

(२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील सर्व शासकीय, स्वायत्त, खाजगी अनुदानित व विनाअनुदानित अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील पदवी अभ्यासक्रमाच्या ६६ हजार जागा रिक्त असल्याबाबत

(३५) ३६०७५ (२३-१२-२०१५). श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.सुरेश लाड (कर्जत) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सर्व शासकीय, स्वायत्त, खाजगी अनुदानित व विनाअनुदानित अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील पदवी अभ्यासक्रमाची प्रवेश प्रक्रिया संपली असून अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमाच्या ६६ हजार जागा रिक्त आहेत हे खरे आहे, व यापैकी शासकीय महाविद्यालयातील किती जागा रिक्त आहेत,

(२) असल्यास, उपरोक्त जागा रिक्त राहण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (२२-०२-२०१६) :(१) अंशतः खरे आहे.

राज्यात अभियांत्रिकी पदवी अभ्यासक्रमाच्या रिक्त जागांची संख्या ६४६२५ एवढी असून त्यापैकी शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयात ११३ जागा रिक्त आहेत.

(२) अभियांत्रिकी पदवी अभ्यासक्रमासाठी उपलब्ध जागा ह्या प्रवेशोच्छुक उमेदवारांपेक्षा जास्त आहेत.

(३) ज्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयांमध्ये अल्प प्रवेश होत आहेत त्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयांच्याबाबतीत उपाययोजना करण्यासंदर्भात अभिप्राय अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेला शासनस्तरावरून कळविण्यात आले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात बी.एड, एम.एड बी.पी.एड आणि एम.पी.एड हे अध्यापक आणि शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रम एक वर्षाऐवजी दोन वर्षांचे करण्यात आल्याबाबत

(३६) ३६३९५ (२३-१२-२०१५). श्री.राज पुरोहित (कुलाबा) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात यंदाच्या शैक्षणिक वर्षापासून बी.एड, एम.एड बी.पी.एड आणि एम.पी.एड अध्यापक आणि शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रम हे एक वर्षाऐवजी दोन वर्षांचे करण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्याची अंमलबजावणी संबंधित विभागाकडून सुरु असून, अद्यापही विद्यापीठे, महाविद्यालयांमध्ये मोठ्या प्रमाणात समन्वयाचा अभाव आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, महाविद्यालयांना अभ्यासक्रम सुरु करण्यासाठी संबंधित विभागाकडून देण्यात येणाऱ्या ना हरकत प्रमाणपत्रामुळे यावर्षीच्या शैक्षणिक वर्षामध्ये महाविद्यालयांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर विषयाबात शासनाकडून कोणत्या उपाययोजना करण्यात आल्या वा येत आहेत,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. विनोद तावडे (०३-०३-२०१६) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षा परिषद (NCTE), नवी दिल्ली यांनी दिनांक २८.११.२०१५ च्या अधिसूचनव्दारे प्रसिध्द केलेल्या National Council for teacher Education (Recognition, Norms and Procedure) Regulation, २०१४ मधील सुधारित निकषांनुसार राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षा परिषद (NCTE), पश्चिम क्षेत्रिय समिती, भोपाळ या संस्थेकडून सन २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षापासून राज्यातील शिक्षणशास्त्र व शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रमांना सुधारित मान्यता प्रदान करण्यात आलेल्या आहेत. त्यास अनुसरून सदर अभ्यासक्रमांना राज्य शासनाने सुधारित ना-हरकत प्रमाणपत्र देण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात शिक्षण विभागातील महाराष्ट्र शिक्षण सेवा वर्ग - १ चे ५३ पदे रिक्त असल्याबाबत

(३७) ३६४८० (२१-०१-२०१६). श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात शिक्षण विभागातील महाराष्ट्र शिक्षण सेवा वर्ग -१ ची ५३ पदे रिक्त असल्याचे माहे ऑक्टोबर,२०१५ वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त पदापैकी जवळपास २७ पदे पदोन्नतीची असल्यामुळे दुयम दर्जाच्या अधिका-यांकडे अतिरिक्त पदभार सोपविण्यात आला आहे हेही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंदर्भात मा.शालेय शिक्षण मंत्री यांना दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१५ रोजी व तदनंतर अनेक वेळा लोकप्रतिनिधि, लोहा यांनी सदर बाब निदर्शनास आणूनही अदयापी शासन स्तरावर कोणतीच कार्यवाही झालेली नाही हेही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (२९-०४-२०१६) : (१) होय.

ऑक्टोबर २०१५ अखेर महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, गट-अ (प्रशासन शाखा) मधील शिक्षणाधिकारी व तत्सम संवर्गात ६१ पदे रिक्त होती.

(२) होय, हे खरे आहे.

प्रशासकीय कामकाज सुरळीत पार पाडण्याच्या दृष्टीने २१ पदांचा अतिरिक्त कार्यभार दुय्यम दर्जाच्या अधिकाऱ्यांकडे सोपविण्यात आला आहे.

(३) हे खरे नाही.

शासन स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) गट-अ मधील रिक्त पदे पदोन्नतीने भरण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील जे.जे हॉस्पिटल सह औरंगाबाद, पुणे, नागपुर येथील नर्सिंग कॉलेजमधील प्राचार्य, उपप्राचार्य, प्राध्यापक आणि अधिव्याख्यात्यांच्या रिक्त पदांबाबत

(३८) ३७१३३ (२०-०१-२०१६). श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील जे.जे हॉस्पिटल सह औरंगाबाद, पुणे, नागपुर येथील नर्सिंग कॉलेजमधील प्राचार्य, उपप्राचार्य, प्राध्यापक आणि अधिव्याख्यात्यांची रिक्त पदे सेवा जेष्ठता व अनुभवाच्या पात्रतेचे निकष डावलून विभागीय परिक्षा घेऊन भरण्याबाबतचा नवा प्रस्ताव माहे ऑक्टोबर, २०१५ च्या सुमारास तयार करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, असाच प्रस्ताव एक महिन्यापूर्वी मुख्य सचिव स्वाधीन क्षेत्रिय यांनी फेटाळला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, भारतीय परिचर्या परिषद (आयएनसी) किंवा विद्यापीठांच्या मानकानुसार पदाची भरती होणे आवश्यक असतांना अशा गैरप्रकाराने भरती करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, यांस जबाबदार असणाऱ्याविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०३-२०१६) :(१) हे खरे नाही. नव्याने निर्माण करण्यात आलेल्या अध्यापकीय संवर्गातील पदावर तातडीने कशाप्रकारे नियुक्ती करावी जेणेकरून संबंधित महाविद्यालयांची संलग्नता अबाधित राहिल याबाबत शासनस्तरावर कार्यवाही चालू आहे मात्र

सदर कार्यवाही भारतीय परिचर्या परिषदेच्या मानकानुसारच करण्यात येत असून कोणतेही निकष डावलले जाण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(२) हे खरे नाही. उपरोक्त अध्यापकीय संवर्गातील पदाचे सेवा प्रवेश नियम तयार नसल्यामुळे आणि सदर सेवा प्रवेश नियम तयार होण्यास किमान २ ते ३ वर्षे लागण्याची शक्यता असल्यामुळे तसेच सदर संस्थांची संलग्नता अबाधित ठेवण्याच्या प्रयोजनार्थ सदर पदे तातडीने भरण्यासाठी लोकसेवा आयोगाच्या कार्यक्षेत्रातून वगळून त्या पदावर सद्यःस्थितीत परिचर्या शिक्षण संस्था, मुंबई येथील कार्यरत असलेले प्राध्यापक व अधिव्याख्याता यांचा प्राधान्याने विचार करून उर्वरित शिल्लक जागेवर सध्या अध्यापकाचे कर्तव्य पार पाडत असलेल्या जेष्ठतम् पाठ्यनिर्देशक शैक्षणिक अर्हता धारण करीत आहेत अशा पाठ्यनिर्देशकांची नियुक्ती करण्याबाबतचा प्रस्ताव मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेकरीता सादर करण्यात आलेला होता. सादर केलेल्या प्रस्तावावर मुख्य सचिवांनी काही आक्षेप उपस्थित केले होते. याचा अर्थ तो प्रस्ताव फेटाळला नसून तो आदर्श प्रशासकीय कामकाजाच्या प्रक्रियेचा भाग आहे.

दरम्यान या प्रस्तावाऐवजी मा.अपर मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली शा.नि., दि.२९/१२/२०१५ अन्वये समिती गठीत करण्यात आलेली असून सदर समितीस उपरोक्त नमूद पदावर तदर्थ पदोन्नती देण्याचे अधिकार प्रदान करण्यात आलेले आहेत. तदनुसार यथायोग्य प्रस्ताव संचालकाकडून मागविण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील आर.ए.पोदार आयुर्वेद वैद्यकीय महाविद्यालय, वरळी, मुंबई पासून १०० मीटरचा परिसर हा शांतता क्षेत्र घोषित केला असूनही ध्वनी प्रदूषण होत असलेबाबत

(३९) ३८२०१ (२०-०१-२०१६). अॅड.वारीस पठाण (भायखळा) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील आर.ए.पोदार आयुर्वेद महाविद्यालय, वरळी, मुंबई पासून १०० मीटरचा परिसर हा शांतता क्षेत्र घोषित केलेला असताना ही ध्वनी प्रदूषण विषयीचे सर्व नियम धाब्यावर बसवून गुरुवार दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१५ रोजी येथील विद्यार्थ्यांनी फटाके आणि ढोलताशांच्या कर्णकर्कश आवाजात तब्बल दोन तास मिरवणूक काढल्याने रुग्णांना कानठळ्या बसवणारा आवाज सहन करावा लागला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गणेश विसर्जनाच्या मिरवणूकीत काही विद्यार्थी बेधुंद होऊन नाचत असल्याची तक्रारही रुग्णांच्या नातेवाईकांनी केली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त परिसरात दिवसा ५० आणि ४० डेसिबलच्या पुढे आवाजाची पातळी नसावी परंतु या दिवशी ढोलताशे आणि फटाके वाजवून नियमाचे पालन न करणा-या दोषींवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०७-०४-२०१६) : (१) अंशतः खरे आहे. सदर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या वसतिगृहात सांस्कृतिक कार्यक्रमांतर्गत श्रीगणेशाची प्रतिष्ठापना असल्यामुळे आगमनाचेवेळी मिरवणूक काढली होती. तथापि, विद्यार्थ्यांकडून रुग्णालयाबाबत आक्षेपार्ह वर्तन घडलेले नाही.

(२) नाही.

(३) व (४) रुग्णांनी किंवा रुग्णांच्या नातेवाईकांनी रुग्णालयास तक्रार केलेली नसल्यामुळे प्रश्न उद्भवत नाही.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाने लाखो रुपये खर्चून बांधलेला

जलतरण तलाव दुरुस्तीअभावी गत ७ वर्षांपासून बंद असल्याबाबत

(४०) ३८२६८ (२०-०१-२०१६). श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाने लाखो रुपये खर्च करून, जलतरण तलावाची निर्मिती केली असून दुरुस्ती अभावी तलाव गत ७ वर्षांपासून बंद पडला आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जलतरण तलावासाठी विशेष कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात आलेली नाही हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या स्पोर्ट योजने अंतर्गत, ३९ लाख रुपयांचा प्रस्ताव पाठविण्यात आला असून शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (३०-०४-२०१६) : (१) होय.

(२) हे खरे नाही.

(३) विद्यापीठामार्फत विद्यापीठ अनुदान मंडळ, न्यू दिल्ली यांना दि. १४.०१.२०१५ रोजी जलतरण तलावाच्या पुर्नबांधणी व दुरुस्तीसाठी (CEDs) योजनेअंतर्गत रु.३१,९५,४८२/- रकमेचा प्रस्ताव सादर केला आहे. याबाबत विद्यापीठ संचालक, महाविद्यालये व विद्यापीठ विकास मंडळ यांच्यामार्फत पाठपुरावा सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदुरा शहरात क्रीडा संकुल उभारणे बाबत

(४१) ३८४९५ (२१-०१-२०१६). श्री.चैनसुख संचेती (मलकापूर) : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा जिल्ह्यातील मलकापूर मतदार संघातील नांदुरा शहरामध्ये क्रीडा संकुल उभारणेसाठी शासकीय जागेची उपलब्धता व निधी मंजूर झालेला असतांनाही अद्यापपावेतो

शहरामध्ये क्रीडा संकुल निर्मितीच्या कामाला सुरुवात झाली नसल्याची बाब माहे नोव्हेंबर, २०१५ मध्ये निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शालेय व महाविद्यालयीन शिक्षण घेणा-या तरुण पिढीतील विद्यार्थ्यांचा शारीरिक व क्रीडा विषयक विकास खोळंबला आहे हे हि खरे आहे काय,

(३) असल्यास, स्थानिक लोकप्रतिनिधी सदर क्रीडा उभारणेबाबतची मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे (२७-०४-२०१६) : (१) व (२) अंशतः खरे आहे. तथापि, नांदुरा तालुक्यातील तालुकास्तरीय १० खेळांचे आयोजन नांदुरा येथील कोठारी हायस्कूल व शिवाजी हायस्कूल तसेच वडनेर भोलाजी येथील सु.ब. मोहता हायस्कूलच्या क्रीडांगणावर भव्यदिव्य स्वरूपात करण्यात येते. त्यामुळे शालेय व महाविद्यालयीन शिक्षण घेणाऱ्या तरुण पिढीतील विद्यार्थ्यांचा शारीरिक व क्रीडा विषयक विकास खोळंबला आहे, असे म्हणता येणार नाही.

(३) सदर क्रीडा संकुल उभारणे बाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधीद्वारे मौखिक रित्या मागणी केलेली आहे.

(४) नांदुरा येथे तालुका क्रीडा संकुल उभारण्यासाठी दुग्ध विकास विभागाची जागा जिल्हाधिकारी, बुलडाणा यांचे दिनांक २६.०२.२०१५ च्या आदेशान्वये प्राप्त झाली आहे. तथापि, दरम्यान शासन निर्णय दिनांक ०२.०९.२०१५ अन्वये राज्यातील क्रीडा संकुलांच्या बांधकामाबाबत सुधारीत कार्यपध्दती विहित करण्यासाठी राज्यस्तर समिती स्थापन करण्यात आलेले होती. सदर समितीचा अहवाल शासनास माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये प्राप्त झाला असून सदर अहवाल शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**लहान मुले व पालकांमध्ये जनजागृती करण्यासाठी 'गुड टच अँड बॅड टच'
या नावाने राबविलेली मोहिम**

(४२) ३९९८७ (०९-०३-२०१६). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र असोसिएशन ऑफ रेसिडेंट डॉक्टर (मार्ड) यांना लहान मुले आणि पालकांमध्ये जनजागृती करण्यासाठी 'गुड टच अँड बॅड टच' या नावाने दिनांक १३ ते २० डिसेंबर, २०१५ या कालावधीत राबविलेल्या मोहिमेमध्ये केलेल्या सर्वेक्षणात १५ वर्षांखालील ६० टक्के मुलींनी आणि ३५ टक्के मुलांनी किमान एकदा लैंगिक शोषण झाल्याचे कबूल केल्याची माहिती केंद्रीय मार्डच्या अध्यक्षांनी दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व अशा प्रकारांना परिणामकारकरित्या पायबंद घालण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०४-२०१६) : (१) राज्यातील निवासी डॉक्टरांच्या सेंट्रल माई या संघटनेमार्फत अशा प्रकारची मोहिम राबविल्याबाबतची कोणतीही माहिती शासनास उपलब्ध झालेली नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सुप्रीम कोर्टाच्या निर्णयानुसार महाविद्यालयातील एम.सी.ए. हा
अभ्यासक्रम तांत्रिक असल्याबाबत

(४३) ४०४१८ (०८-०३-२०१६). श्रीमती मेधा कुलकर्णी (कोथरुड) : सन्माननीय उच्च व
तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठामध्ये एम.सी.ए. हा अभ्यासक्रम विज्ञान शाखेमध्ये सुरु
असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२), (३) व (४) सन २०१३ व २०१४ च्या सुप्रीम कोर्टाच्या निर्णयानुसार एम.सी.ए. हा
अभ्यासक्रम तांत्रिक असून पब्लिक नोटीसनुसार महाविद्यालयांना एम.सी.ए. व एम.बी.ए. या
अभ्यासक्रमांसाठी ए.आय.सी.टी.ई. ची परवानगी घेणे आवश्यक आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) तसेच महाष्ट्रातील महाविद्यालये विज्ञान शाखेत एम.सी.ए. चालवित आहेत, हे ही खरे
आहे काय,

(६) असल्यास, अशा पद्धतीने महाविद्यालयांनी एम.सी.ए. चा अभ्यासक्रम चालविल्यास
विद्यार्थ्यांचे नुकसान होणार आहे काय, असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली
वा करण्यात येत आहे,

(७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०४-२०१६) :(१) होय.

(२) होय.

(३) अंशतः खरे आहे.

(४) नाही. शासनाने कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील हाफकिन प्रशिक्षण संशोधन व चाचणी या संस्थेमध्ये झालेल्या
गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याबाबत

(४४) ४१६२४ (१६-०३-२०१६). श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा) : सन्माननीय
वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील हाफकिन प्रशिक्षण संशोधन व चाचणी या संस्थेमध्ये सन २००८ ते २०१५ या
कालावधीत झालेल्या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी

दिनांक १४ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास अप्पर मुख्य सचिव, वैद्यकीय शिक्षण विभाग, यांच्याकडे पत्रव्यवहार केला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त पत्राच्या अनुषंगाने शासन स्तरावर चौकशी करून दोषींवर कोणतीच कारवाई करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशी न करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) तसेच दोषींवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०४-२०१६) : (१) होय.

(२) (३) व (४) याबाबत सखोल चौकशी करून एक महिन्यात अहवाल सादर करण्याच्या सुचना हाफकिन संस्थेला देण्यात आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

‘केंद्रीय लोकसेवा आयोगा’च्या परिक्षा प्रशिक्षणासंबंधी माजी मुख्य सचिव अरुण बोंगीरवार यांनी सादर केलेल्या अहवालातील शिफारशीबाबत

(४५) ४२०९१ (०८-०३-२०१६). श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मराठी तरुण ‘केंद्रीय लोकसेवा आयोगा’ च्या परिक्षेत यशस्वी व्हावा यासाठी शासनाने माहे एप्रिल २००६ मध्ये माजी मुख्य सचिव अरुण बोंगीरवार यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीने राज्यातील अनेक भागात बैठकी घेवून सखोल विचार विनिमय करून ‘कॅच देम यंग’ योजना तयार करून त्यासंबंधीचा आपला अभ्यासपूर्ण अहवाल दिनांक २९ नोव्हेंबर, २००६ रोजी तत्कालीन उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्री यांना सादर केला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू अहवालातील शिफारशीचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) सदरहू अहवालाच्या अनुषंगाने निर्णय घेण्याऐवजी बोंगीरवारांनी सादर केलेली योजना सरकारने दुर्लक्षित करून दिल्ली यूपीएसीसी प्रशिक्षणांचा निर्णय घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, यूपीएसीसी प्रशिक्षणाचा निर्णय घेऊन त्यासाठी रु. २४ कोटीची तरतूद करण्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०४-२०१६) : (१) हे अंशतः खरे आहे. बोंगीरवार समितीने शासनास सादर केलेल्या शिफारशींमध्ये Catch Them Young या सूत्रप्रमाणे इयत्ता दहावी/बारावी पासूनच मुलांना स्पर्धा परीक्षांची माहिती देण्याबाबत शिफारस केलेली आहे.

(२) बोंगीरवार समितीने अभ्यासाअंती, १) महाराष्ट्रीय मुलांना अशा परीक्षांना बसण्याकरिता प्रवृत्त करणे व अशा परीक्षांची आवश्यक माहिती विद्यार्थ्यांना लहानपणापासूनच पोहोचविणे,

२) इयत्ता १० वी व १२ वी व विद्यापीठ स्तरावरील अभ्यासक्रम नागरी सेवा परीक्षांच्या अभ्यासक्रमांच्या परीक्षांशी सुसंगत करणे, (३) नागरी सेवा परीक्षेचे प्रशिक्षण देण्याकरिता SIAC च्या धर्तीवर संस्था असणे, या मुख्य शिफारशींसह अन्य सर्वसाधारण शिफारशींही शासनास सादर केलेल्या आहेत.

(३) व (४) बोंगिरवार समितीच्या शिफारशीस अनुसरून मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर व कोल्हापूर येथील भारतीय प्रशासकीय सेवा परीक्षा पूर्व प्रशिक्षण केंद्रांच्या जोडीला नाशिक व अमरावती येथे नव्याने प्रशिक्षण केंद्रे सुरु करण्यात आलेली आहेत. तसेच, कार्यकारी समितीच्या बैठकीत शासनाच्या सादर प्रशिक्षण संस्थांचे बळकटीकरण करण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

बोंगिरवार समितीने दिल्ली व चेन्नई येथील प्रशिक्षण संस्थांमध्ये शासनाच्या खर्चाने होतकरु विद्यार्थ्यांना पाठवावे अशी शिफारस केलेली आहे. या शिफारशींशी सुसंगत अशी, केंद्रीय लोकसेवा आयोगामार्फत निवड होणाऱ्या अखिल भारतीय सेवांमध्ये महाराष्ट्रातील अधिकाऱ्यांचे प्रमाण वाढावे यासाठी मागील ३ वर्षांत किमान एकदा मुख्य परीक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या हुशार, होतकरु उमेदवारांस आर्थिक सहाय्य म्हणून दिल्ली येथील प्रशिक्षण केंद्राचे शुल्क व प्रशिक्षण वास्तव्याच्या कालावधीसाठी निर्वाह भत्ता या स्वरूपात विशेष शिष्यवृत्ती योजना सुरु करण्यास मंत्रिमंडळाची मान्यता प्राप्त झाली आहे.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाला सन २००२ पासून देण्यात आलेल्या ७४० कोटी रुपयांच्या अनुदानाचे उपयोगिता प्रमाणपत्रे महालेखापाल यांच्याकडे सादर केले नसल्याबाबत

(४६) ४५७४२ (११-०३-२०१६). श्री.विजय औटी (पारनेर), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.हरीभाऊ जावळे (रावेर), श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महालेखापाल मुंबई यांनी घेतलेल्या शिक्षण विभागाच्या आढाव्यात सन २००२ पासूनची उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचे एकूण ५८३ प्रकरणांतील ७४० कोटी १६ लाख ९० हजार २३८ रुपये खर्चाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे (utilization certificate) सादर केली गेली नसल्याची बाब शासनास दिनांक ३० जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१६ पूर्वी खर्चाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे महालेखापाल कार्यालयाकडे सादर करण्याचे आदेश मा. मुख्य सचिव यांनी उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाला दिलेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त निधी विनावपरा पडून आहे की कसे यासंदर्भात वस्तुस्थिती काय आहे,

(४) असल्यास, याप्रकरणाची चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार शासकीय कामात हलगर्जीपणा करणाऱ्या संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०४-२०१६) : (१) महालेखापाल कार्यालयाने त्यांच्या दि. १७/१२/२०१५ च्या पत्रान्वये प्रलंबित उपयोगिता प्रमाणपत्रे सादर करण्याबाबत कळविले आहे.

(२) प्रलंबित उपयोगिता प्रमाणपत्रे महालेखापाल कार्यालयास सादर करण्याच्या दृष्टीने विभागाने दि. २९/१/२०१६ रोजी निर्गमित केलेल्या परिपत्रकान्वये याबाबतच्या सुचना सर्व संबंधितांना दिल्या आहेत.

(३), (४) व (५) अंशतः खरे आहे. वितरीत करण्यात आलेल्या निधीपैकी काही निधी तसेच मा. उच्च न्यायालयाकडे जमा केलेला निधी अखर्चित आहे. निधी अखर्चित राहण्याबाबतचा अहवाल मागविण्यात आला असून सादर अहवाल प्राप्त होताच पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

तत्कालीन शिक्षण उपसंचालक, औरंगाबाद व तत्कालीन शिक्षणाधिकारी यांनी

आरक्षण डावलून नियमबाह्यपणे केलेल्या नियुक्त्या

(४७) ४९५२९ (११-०३-२०१६). श्री.संजय शिरसाट (औरंगाबाद पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) श्री.ढेरे तत्कालीन शिक्षण उपसंचालक, औरंगाबाद व श्री.बनाटे तत्कालीन शिक्षणाधिकारी यांनी लालबहादूर शास्त्री महाविद्यालय परतुर, मंठा (जि.जालना) व विवेकानंद कनिष्ठ महाविद्यालय, औरंगाबाद व इतर अशा मराठवाड्यातील बऱ्याच संस्थांमध्ये आरक्षण डावलून खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांना नियमबाह्यपणे नेमणुका देऊन लाखो रूपयांचा गैरव्यवहार केला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्यासाठी शिक्षण संघटनांनी मागणी करून व शासनाने सह संचालक, शिक्षण पुणे यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीने कार्यवाही करण्याचे निष्कर्ष देऊनही संबंधितांवर अद्याप कोणतीच कार्यवाही झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच श्री.ढेरे यांना पुन्हा महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यामिक शिक्षण मंडळ, औरंगाबाद येथे अध्यक्ष पदावर व श्री.बनाटे यांना विभागीय शिक्षण उपसंचालक पदावर नियुक्ती देण्यात आलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास उक्त दोषी अधिकाऱ्यांवर निलंबनाची कारवाई करण्याकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०४-२०१६) :(१) श्री.सुखदेव डेरे, तत्कालीन विभागीय शिक्षण उपसंचालक, औरंगाबाद व श्री.सुधाकर बनाटे, तत्कालीन सहायक संचालक, औरंगाबाद यांनी लालबहादूर शास्त्री महाविद्यालय, आष्टी, परतुर, स्वामी विवेकानंद कनिष्ठ महाविद्यालय, मंठा, जि.जालना व विवेकानंद कनिष्ठ महाविद्यालय, औरंगाबाद व इतर अशा मराठवाड्यातील बऱ्याच संस्थांमध्ये आरक्षण डावलून खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांना नियमबाह्यपणे मान्यता प्रदान केल्याबाबत तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत.

- (२) नाही, श्री.सुखदेव डेरे, विभागीय अध्यक्ष, औरंगाबाद विभागीय शिक्षण मंडळ, औरंगाबाद यांचा शिस्तभंगविषयक कारवाई करण्याबाबतचा प्रस्ताव आयुक्त, शिक्षण यांचेकडून शासनाकडे प्राप्त झालेला आहे. तसेच श्री.सुधाकर बनाटे, यांच्याविरुद्धचा कारवाईचा प्रस्ताव आयुक्त, शिक्षण यांच्याकडून शासनास सादर करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.
- (३) श्री.सुखदेव डेरे, तत्कालीन विभागीय शिक्षण उपसंचालक, औरंगाबाद व श्री.सुधाकर बनाटे, तत्कालीन सहायक संचालक, औरंगाबाद यांना नियमित पदोन्नतीच्या प्रक्रियेतर्गत शासन मान्यतेने संबंधित पदावर पदोन्नती देण्यात आलेली आहे.
- (४) श्री.सुखदेव डेरे, विभागीय अध्यक्ष, औरंगाबाद विभागीय शिक्षण मंडळ, औरंगाबाद यांच्यावर कारवाई करण्यात येत आहे. श्री.सुधाकर बनाटे, यांच्याविरुद्धचा कारवाईचा प्रस्ताव आयुक्त शिक्षण यांच्याकडून शासनास सादर करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शाळांमध्ये शालेय पुस्तकांबरोबर स्वाध्यायमाला व व्यवसाय या सारख्या प्रकाशनांची होत असलेली सक्ती

(४८) ४९६७५ (१४-०३-२०१६). श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाकडून पहिली ते दहावी, बारावी पर्यंतच्या अभ्यासक्रमाच्या पाठ्यपुस्तकांचे प्रकाशन महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन यांच्या माध्यमातून करण्यात येत असताना, पाठ्य पुस्तकांतील अभ्यासक्रमाचा उपयोग करून विविध खाजगी प्रकाशन संस्था हे स्वाध्यायमाला, व्यवसाय, गाईड्स यासारखी प्रकाशने वर्षानुवर्षे प्रकाशित करत असल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०१५ च्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बहुतांश शाळांमध्ये शालेय पुस्तकांबरोबरच स्वाध्यायमाला व व्यवसाय यासारखी अनावश्यक प्रकाशने सर्रास विद्यार्थ्यांच्या माथी मारून विद्यार्थी व पालकांची सुध्दा आर्थिक लुटमार करत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने अधिक चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत त्यानुसार वरील प्रकाराला प्रतिबंध घालण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०४-२०१६) :(१) खाजगी प्रकाशनाद्वारे प्रकाशित करण्यात येणारे पूरक साहित्य, स्वाध्याय, गाईड्स अशी कोणतीही पुस्तक शाळेत आणण्याची गरज नाही अशा शासनाच्या स्पष्ट सूचना आहेत.

- (२), (३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बेटाळा ता. ब्रम्हपुरी जिल्हा चंद्रपूर येथील बी फार्म महाविद्यालयाने
विद्यार्थ्यांची फसवणुक केल्याबाबत

(४९) ५१४७७ (१९-०३-२०१६). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बेटाळा ता. ब्रम्हपुरी जिल्हा चंद्रपूर येथे महाराष्ट्र इन्स्टीट्यूट ऑफ फार्मसी अंतर्गत बी फार्म चे महाविद्यालय आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या महाविद्यालयामध्ये संस्थेने सी.ई.टी.पास शिवायही शासनाच्या सर्व सोयी सुविधा केवळ ४०००/- रुपयांवर उपलब्ध करून देण्यात येणार या आधारावर विद्यार्थ्यांना फसवणुकीने प्रवेश देण्यात आला हे खरे आहे काय ,
- (३) असल्यास आता परीक्षेच्या वेळेवर संस्था ३००००/- (तीस हजार) रुपये भरल्याशिवाय परीक्षेला बसता येणार नाही असे विद्यार्थ्यांना सांगण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, संस्थेच्या या फसवणुकीमुळे विद्यार्थ्यांना व त्यांच्या पालकांना प्रचंड मानसीक त्रास सहन करावा लागतो आहे, हे खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, विद्यार्थ्यांची फसवणूक करणाऱ्या या संस्थेवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०४-२०१६) :(१) होय.

- (२) नाही. सदर विद्यार्थ्यांकडून ४०००/- रुपये प्रती विद्यार्थी घेण्यात आलेले शुल्क हे इतर शुल्क म्हणून घेण्यात आलेले आहे. त्यामुळे सदर विद्यार्थ्यांची कुठल्याही प्रकारची फसवणूक करण्यात आलेली नाही. सदर शुल्कामध्ये परीक्षा फी, प्रॉस्पेक्टस फी, विद्यापीठ फी व नामांकन शुल्क भरलेले नाही त्याची फी महाविद्यालयाने विद्यापीठामध्ये सादर केलेली आहे.
- (३) सदर विद्यार्थ्यांच्या प्रवेश केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रीयेमार्फत झालेल नसून हे विद्यार्थी केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेनंतर शिल्लक राहिलेल्या जागांवर (Against CAP) प्रवेशित असल्यामुळे सदर विद्यार्थ्यांना कुठल्याही प्रकारची शुल्क प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय नसल्यामुळे सदर विद्यार्थ्यांना संस्थेने शिक्षण शुल्क समितीने निर्धारित केल्याप्रमाणे शिक्षण शुल्क भरण्यास सांगण्यात आले आहे. याबाबतीत कुठल्याही प्रकारची बळजबरी केलेली नाही. विद्यार्थ्यांच्या सोयीनुसार टप्प्याटप्प्यात शिक्षण शुल्क भरण्याची मुभा महाविद्यालयाने दिली असून महाविद्यालयाकडून शिक्षण शुल्क भरण्यास विद्यार्थ्यांना प्रवेशित दिनांकापासून सूचना देण्यात आल्या आहेत.
- (४) नाही. संस्थेने कुठल्याही प्रकारची फसवणूक केलेली नसून सदर विद्यार्थ्यांना कुठल्याही प्रकारे परीक्षेपासून वंचित केलेले नाही. सदरहू प्रकरणी कुठल्याही विद्यार्थी अथवा पालकांची तक्रार महाविद्यालयास तसेच तंत्र शिक्षण संचालनालयास प्राप्त झाली नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

आदिवासी भागातील शाळांचे योग्य नियोजन करून शाळांचा दर्जा सुधारणेबाबत

(५०) ५२८२६ (०८-०३-२०१६). श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे पिंपळे (सावरपाडा) ता. कळवण, जि. नाशिक येथील आदिवासी भागातील प्राथमिक शाळेत तीन विद्यार्थ्यांसाठी दोन शिक्षक कार्यरत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ चा शेवटच्या सप्ताहात निदर्शनास आले आहे, हे खरे हे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार आदिवासी भागातील शाळांचे योग्य नियोजन करून शाळांचा दर्जा सुधारणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०१-०४-२०१६) :(१), (२) व (३) होय, हे खरे आहे व जिल्ह्यातील आदिवासी व बिगर आदिवासी क्षेत्रातील सर्व शाळांचा दर्जा सुधारणेबाबत प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र कार्यक्रम व गुणवत्ता विकास कार्यक्रम यांची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव
महाराष्ट्र विधानसभा.